

Viharn for Keeping the marble

Pali Canon, written The Pali Canon on the marbles, measures 1.10×2.00 meters, quantities 1,418 Pieces.

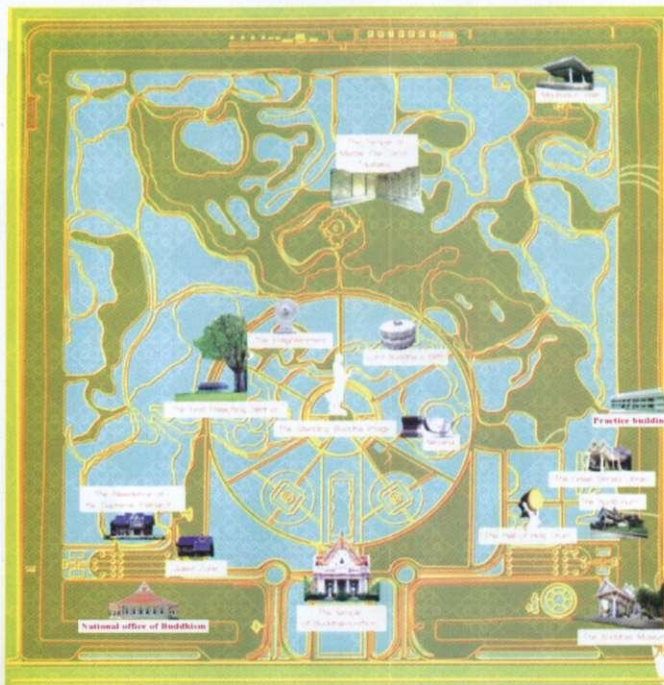
Veluvana, The Bamboo Grove is represented by more than one hundred kinds of Bamboo, Covering 81 rai in the northwest.

The sermon is also given not only on those Buddhist holidays but also on traditional festival seasons such as the New Year's Day, Songkran Day, Loy Krathong Day, Activities on such days are done according to their significance. Besides this, Buddhamonthon is open for all Buddhists to make merit by offering food to monks or giving the Dedicated-to-the Sangha offering (Sanghadana) For further information, visitors are required to contact Information Service Division tel. 0 2441 9009, 0 2441 9012-3 www.onab.go.th , www.bbc.onab.go.th

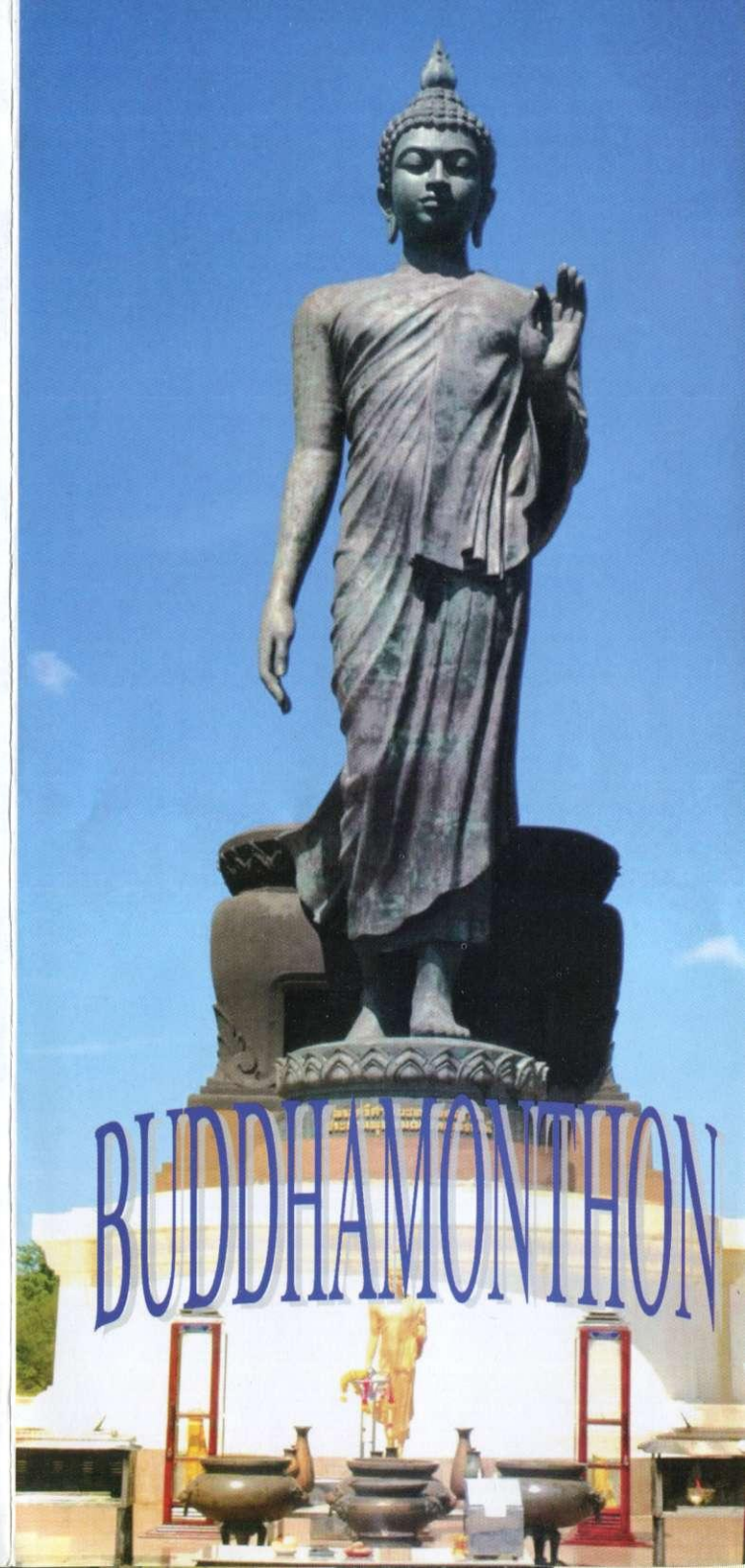
Rules and Prohibitions to be strictly observed

1. Buddhamonthon is open around 05.00 a.m. and closed around 07.00 p.m.
2. People are required to be appropriately dressed.
3. Behaved politely, not gesturing in a disrespectful manner to this sa
4. Not to use the place for learning to drive or to park a car at any prohibited lot.
5. Not to cut down the trees even the branches, or to pluck flowers grown within the area
6. Not to drink or sell alcohol or any kind of intoxicant within the area
7. Not to lead animals to or let them roam free in the area
8. Not to play a Kite, glider, or flying machine in the area
9. Not to take a photograph or video in

10. Garbage must be thrown away to a can.
11. Catching or killing animals are prohibited.
12. Eating foods or playing sports in sacred sites are prohibited.
13. No selling all things in buddhamonthon area accept official's permission.

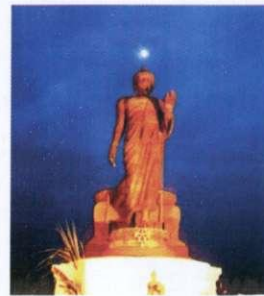
Buddhamonthon Precinct. it Covers 2,500 rai

Buddhamonthon ***Commemorating Site to The Lord Buddha*** ***Constructed by*** ***The Thai Government and Its People***

Background

In celebration of 2500 years of Buddhism which fell on Visakhapuja Day in May 13th B.E. 2500 (1957), to express their deeply rooted faith in Buddhism, and to commemorate the passing of the Lord Buddha, the Great Light of the World. The Thai Government and its people agreed to build a Great Buddhist Monument to mark the auspicious occasion. His Majesty the king Bhumibol Adulyadej, the Present king of Thailand, presided over an auspicious cornerstone laying ceremony at the foundation of the Main Monument on July 29th B.E. 2498 (1955). The construction has thus been continuing since B.E. 2500 under the supervision of the Construction committee. However the construction was suspended for a while until in B.E.2521 (1976). The then government revived the project and continued its construction with the former Prime Minister, General Kriangsak Chamananda as the President of the Construction Committee. Buddhamonthon is now affiliated with the commission of Office of Buddhism Thailand. The Prime Minister of Thailand is the President of Commission of Layman and the Supreme Patriarch of Thai Buddhism as the President of Commission of Clergyman.

the most important thing in Buddhamonthon, measures 15.875 meters.

Four Commemorating Sites Surround the main Buddha Image which is in the middle of the precinct in the Pang Leela (Walking) Style. The Four are Enlightenment Site, using an engraved Stone as the Symbol of Bodhipallamka. First Sermon Site. Using an engraved Stone in the Form of Grand Dhammachakra magnifying 5 diameters and Pancavaggi Group as the Symbols. Passing-Away Sits, using an engraved reclining throne and Phra Ananda as the symbols

Lord Buddha's Birth

The First Preaching Sermon

The Enlightenment

Nirvana

The main Buddha Image, the name of which is "Phra Sri Sakaya Tosapolyan Pratan Buddha Monthon Suthassana" given by His Majesty the King It's in a Standing-Style (Pang Leela) model, designed by the renowned artist Professor Silpa Bhirasri, Sculptured with bronze gold by the department of Fine Arts. The Buddha Image,

The temple of Buddhamonthon,

The first construction therein, Contains a 25th century anniversary Buddha Image.

Residential Building,

in an adapted Thai Style, with two storeys is built in the south, being the residence for His Holiness the Supreme Patriarch

The Auditorium,

with two small meeting rooms and the Lager one having a seating capacity of 1,250 and behind which is the Buddhamonthon Administrati Office

The Buddhist Museum,

It is in a Thai Style, Located at the grove of Dhamma,measures 13,284 squares, used for show The Buddhist Antiques, exhibitions, lectures and services.

The Great Sirinad Library

This two-storey building is 112.50 metres of length, 158 metres of breadth and 20 metres of beight.. The size of the area is 11,192.25 square metres. The library contains 500 seats and uses the system of Library of Congress Classification

พระมหาวิหารประดิษฐานพระไตรปิฎก หินอ่อน

จารึกพระไตรปิฎกบนหินอ่อน ขนาด

๑.๑๐ X ๒.๐๐ เมตร จำนวน ๑,๔๑๘ แผ่น

สวนเวฬุวัน (สวนไม้)

มีเนื้อที่ ๘๑ ไร่ อยู่ทางมุมทิศตะวันตก

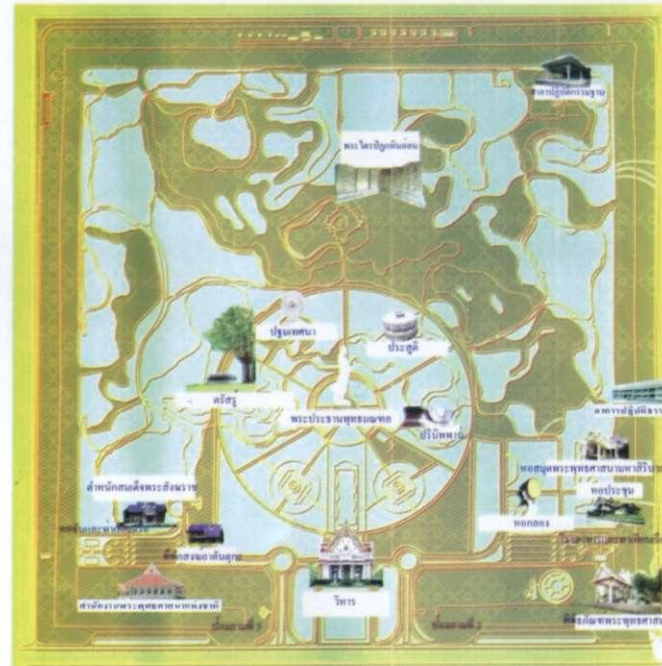
เฉียงเหนือ ใช้ในการพักผ่อน การปฏิบัติธรรม

นอกเหนือจากวันสำคัญต่าง ๆ แล้ว ทุกวันเสาร์ – อาทิตย์ และวันหยุดราชการ พิเศษ พุทธศาสนิกชนผู้ใดมีความประสงค์จะร่วมกิจกรรม โดยการทำบุญถวาย ภัตตาหารพระสงฆ์ และถวายสังฆทาน และร่วมพิธีเจริญพระพุทธมนต์เสริมสร้าง ความเป็นสิริมงคล พึงพระธรรมเทศนา ฟังนั่งสมาธิภาวนา ติดต่อสอบถามได้ที่ สำนักงาน พุทธมณฑล สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ โทร. ๐๒๔๔๑ ๕๐๐๕, ๐ ๒๔๔๑ ๕๐๑๒-๓ www.onab.go.th , www.bbc.onab.go.th

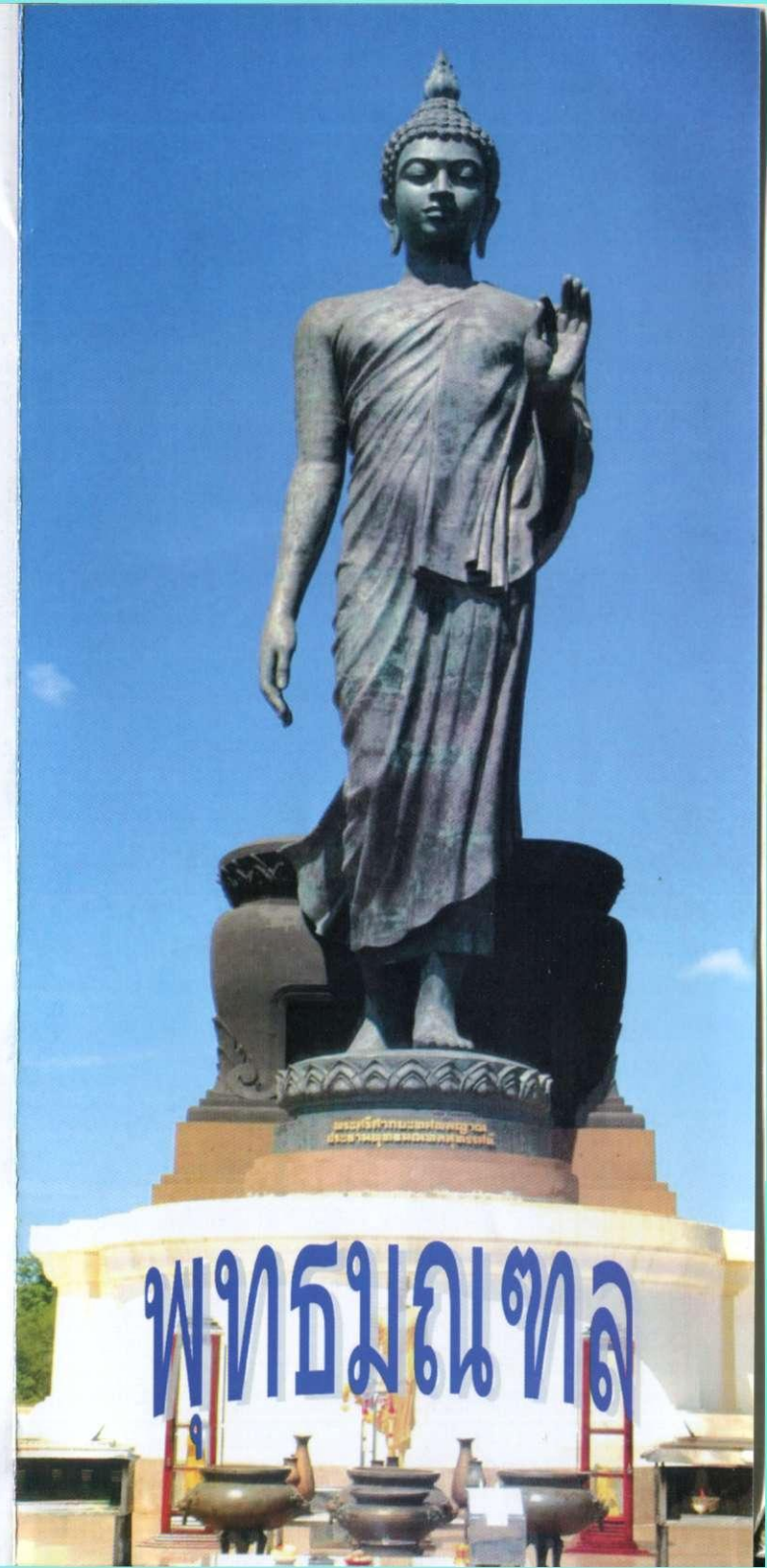
ข้อควรทราบและพึงปฏิบัติในพุทธมณฑล

๑. พุทธมณฑลเปิดเวลา ๐๕.๐๐ น. และปิดเวลาประมาณ ๑๕.๐๐ น.
๒. โปรดแต่งกายสุภาพขณะอยู่ในบริเวณพุทธมณฑล
๓. ประพฤติตนอยู่ในขอบข่ายที่เหมาะสม ไม่แสดงพฤติกรรมใด ๆ อันเป็นการลบหลู่พุทธมณฑล
๔. ห้ามนำรถทุกชนิดเข้ามาห้ามนำ หรือจอดในที่ห้ามจอด
๕. ห้ามหักทำลายกิ่งไม้ ต้นไม้ ดอกไม้ทุกชนิดที่อยู่ใน บริเวณพุทธมณฑล
๖. ห้ามนำสุราของมีนเมาเข้ามาดื่ม
๗. ห้ามนำสัตว์เข้ามาในพุทธมณฑล
๘. ห้ามเล่นว่าหรือร่อนหรือบินสิ่งทุกชนิด
๙. ห้ามถ่ายภาพหรือวิดีโอในลักษณะอันเป็นการเสื่อมเสีย แก่พุทธมณฑล
๑๐. โปรดทิ้งขยะในภาชนะที่รองรับ

๑๑. ห้ามจับสัตว์หรือทำร้ายสัตว์ทุกชนิด
๑๒. ห้ามนำอาหารมารับประทาน หรือเล่นกีฬาทุกชนิดบริเวณลานรอบองค์ พระประธาน และในบริเวณสังฆเวณิสถาน ๔ ตำบล
๑๓. ห้ามนำสินค้าทุกชนิดมาจำหน่ายในบริเวณพุทธมณฑล เว้นแต่ได้รับ อนุญาตตามระเบียบ

แผนที่ในพุทธมณฑล ๒,๕๐๐ ไร่

พุทธมณฑล

พุทธานุสรณีสถานของรัฐบาล และประชาชนชาวไทย

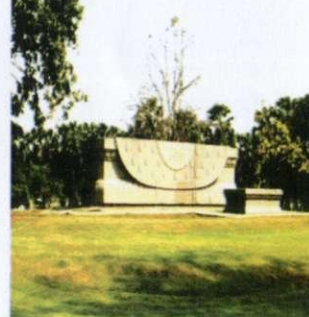
ในการจัดงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ รัฐบาลสมัย จอมพล ป. พิบูลสงคราม และประชาชนชาวไทยได้พิจารณาเห็นพ้องต้องกันว่า สมควรจะได้ร่วมกันจัดสร้างปูชนียสถานขึ้นเป็น พุทธานุสรณีสถานในวโรกาสมหามงคลกาลที่พระพุทธศาสนาเวียนมาบรรจบครบ ๒,๕๐๐ ปี ในวันวิสาขบูชา พ.ศ. ๒๕๐๐ ได้มีการจัดงานเฉลิมฉลองเป็นการใหญ่ เพื่อเป็นอนุสรณ์สำหรับพุทธบริษัทจะได้รำลึกถึงความพร้อมใจร่วมศรัทธาชื่นชมในพระพุทธศาสนาโดยทั่วกัน

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบันได้เสด็จพระราชดำเนินไปทรงประกอบรัฐพิธีก่อฤกษ์พุทธมณฑล ณ บริเวณที่ก่อสร้างองค์พระพุทธรูปประธานพุทธมณฑล เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๐๘ การก่อสร้างได้เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2500 โดยคณะกรรมการอำนวยการจัดสร้างพุทธมณฑล ได้รับความร่วมมือร่วมใจจากพุทธศาสนิกชนชาวไทยทั่วประเทศ ต่อมาการจัดสร้างได้ชะงักไประยะหนึ่ง จนถึง พ.ศ. ๒๕๒๑ คณะรัฐมนตรีสมัย พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ ได้มีมติมอบหมายให้กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ รับงานจากกระทรวงมหาดไทยมาดำเนินการจัดสร้างและก่อสร้างให้แล้วเสร็จโดยเร็ว จนกระทั่งถึงปัจจุบันนี้จากการปฏิรูประบบราชการ ทำให้สำนักงานพุทธมณฑลเป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ขึ้นตรงกับนายกรัฐมนตรี โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน คณะกรรมการอำนวยการอนุรักษ์และพัฒนาพุทธมณฑล ฝ่ายฆราวาส สมเด็จพระสังฆราชเป็นประธานคณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนาพุทธมณฑลฝ่ายสงฆ์

องค์พระพุทธรูปประธานพุทธมณฑล พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานนามว่า “พระศรี ศากยเทศพลญาณประธานพุทธมณฑลสุทรรศน์” ศาสตราจารย์ ศิลป์ พีระศรี เป็นผู้ออกแบบ เป็นพระพุทธรูปปางลีลา ปั้นหล่อด้วยโลหะสำริด องค์พระสูง ๒๕๐๐ กระเบื้อง (๑๕.๘๗๕ เมตร) เป็นสิ่งสำคัญที่สุดของพุทธมณฑล ประดิษฐานอยู่ใจกลางพุทธมณฑล

สังเวชนียสถาน ๔ ตำบล สร้างอยู่รอบองค์พระประธานพุทธมณฑล กำหนดตามทิศในพุทธประวัติ โดยถือพระพุทธรูปพระประธานพุทธมณฑลเป็นหลัก แบ่งออกเป็น ๔ ตำบล ตำบลศรีสัฐต์ แกะสลักหินเป็นสัญลักษณ์แทนโพธิบัลลังก์, ตำบลปฐมเทศนา แกะสลักหินเป็นสัญลักษณ์รูปธรรมจักรขนาดใหญ่ มีเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ ๕ เมตร และสัญลักษณ์รูปปัญจวัคคีย์ทั้ง ๕, ตำบลประสูติ แกะสลักหินเป็นสัญลักษณ์รูปดอกบัวเจ็ดดอก, ตำบลปรินิพพาน แกะสลักหินเป็นสัญลักษณ์แทนไสยาสน์และแท่นพระอนานนท์

วิหาร

ประดิษฐานพระพุทธรูปขนาดเท่าต้นแบบ เป็นอาคารที่สร้างเป็นหลังแรกในพุทธมณฑล

ตำหนักสมเด็จพระสังฆราช

เป็นอาคารทรงไทยประยุกต์ ๒ ชั้น สร้างอยู่ทางทิศใต้ เป็นที่ประทับของสมเด็จพระสังฆราชเมื่อเสด็จมาประกอบพิธีทางพระพุทธศาสนาที่พุทธมณฑล

หอประชุมทางพระพุทธศาสนา

ใช้เพื่อการประชุมทางพระพุทธศาสนา มีห้องประชุมใหญ่บรรจุได้ถึง ๑,๒๕๐ ที่นั่ง มีห้องประชุมเล็ก ๒ ห้อง ชั้นล่างด้านทิศเหนือเป็นที่ทำการ สำนักงานพุทธมณฑล

พิพิธภัณฑ์ทางพระพุทธศาสนา

เป็นอาคารทรงไทย ตั้งบริเวณสวนธรรม ขนาดอาคารที่ทำการ ๑๓,๒๘๔ ตารางเมตร ใช้เป็นที่แสดงโบราณวัตถุต่าง ๆ จัดนิทรรศการ การบรรยาย และการบริการ

หอสมุดพระพุทธศาสนามหาสิริวิมล

ลักษณะอาคารเป็นสถาปัตยกรรมไทย ๒ ชั้น ขนาดกว้าง ๑๑๒.๕๐ เมตร ยาว ๑๕๘ เมตร สูง ๒๐ เมตร เนื้อที่ประมาณ ๑๑,๑๘๒.๒๕ ตารางเมตร สามารถจุผู้ใช้

บริการได้ ๕๐๐ คน จัดเรียงหนังสือตามระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน มีหนังสือลงทะเบียนและจัดหมู่แล้ว จำนวน ๒๓,๘๘๕ เล่ม เทปธรรมะและเทปวีดีโอ อีกจำนวน ๖,๕๐๕ รายการ

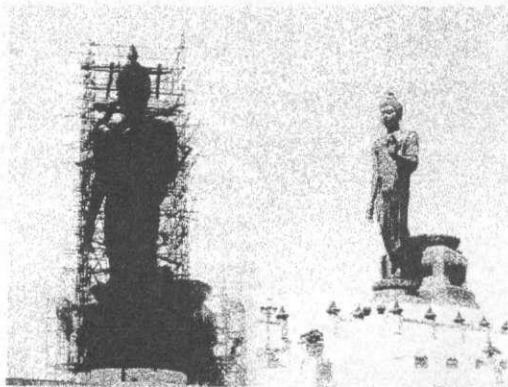
พุทธมณฑล

พุทธานุสรณ์สถานของรัฐบาล

และประชาชนชาวไทย

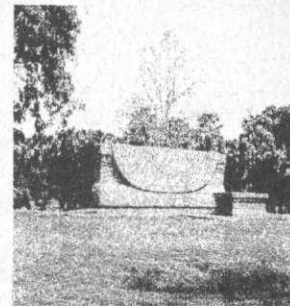
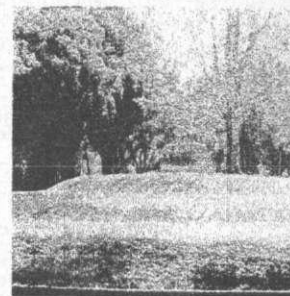
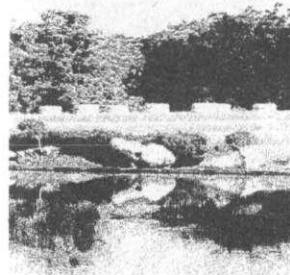
ในการจัดงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ รัฐบาลสมัย จอมพล ป. พิบูลสงคราม และประชาชนชาวไทยได้พิจารณาเห็นพ้องต้องกันว่า สมควรจะได้ร่วมกันจัดสร้างปูชนียสถานขึ้นเป็น พุทธานุสรณ์ในวโรกาสมหามงคลกาลที่พระพุทธศาสนาเวียนมาบรรจบครบ ๒,๕๐๐ ปี ในวันวิสาขบูชา พ.ศ. ๒๕๐๐ ได้มีการจัดงานเฉลิมฉลองเป็นการใหญ่ เพื่อเป็นอนุสรณ์สำหรับพุทธบริษัทจะได้น้อมรำลึกถึงความพร้อมใจร่วมศรัทธายึดมั่นในพระพุทธศาสนาโดยทั่วกัน

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบันได้เสด็จพระราชดำเนินไปทรงประกอบรัฐพิธีก่อฤกษ์พุทธมณฑล ณ บริเวณที่ก่อสร้างองค์พระพุทธรูปประธานพุทธมณฑล เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๔๙๘ การก่อสร้างได้เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2500 โดยคณะกรรมการอำนวยการจัดสร้างพุทธมณฑล ได้รับความร่วมมือร่วมใจจากพุทธศาสนิกชนชาวไทยทั่วประเทศ ค่อยมาการจัดสร้างได้ชะงักไประยะหนึ่ง จนถึง พ.ศ. ๒๕๒๑ คณะรัฐมนตรีสมัย พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ ได้มีมติมอบหมายให้กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ รับงานจากกระทรวงมหาดไทยมาดำเนินการจัดสร้างและก่อสร้างให้แล้วเสร็จโดยเร็ว จนกระทั่งถึงปัจจุบันนี้จากการปฏิรูประบบราชการ ทำให้สำนักงานพุทธมณฑลเป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ขึ้นตรงกับนายกรัฐมนตรี โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน คณะกรรมการอำนวยการอนุรักษ์และพัฒนาพุทธมณฑลฝ่ายฆราวาส สมเด็จพระสังฆราชเป็นประธานคณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนาพุทธมณฑลฝ่ายสงฆ์

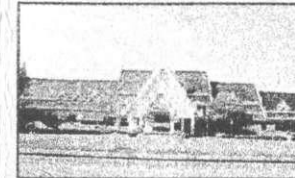
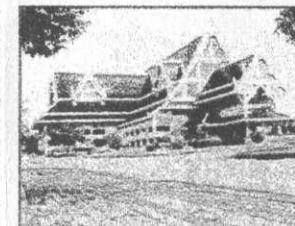
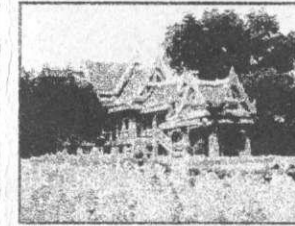
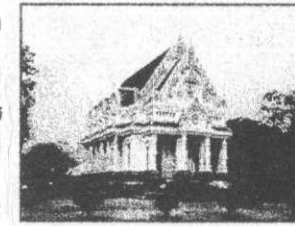

กระบือ (๑๕.๘๗๕ เมตร) เป็นสิ่งสำคัญที่สุดของพุทธมณฑล ประดิษฐานอยู่ใจกลางพุทธมณฑล

สังเวชนียสถาน ๔ ตำบล สร้างอยู่รอบองค์พระประธานพุทธมณฑล กำหนดคามทิศในพุทธประวัติ โดยถือพระพุทธรูปพระประธานพุทธมณฑลเป็นหลัก แบ่งออกเป็น ๔ ตำบล ตำบลศรีสุ แกะสลักหินเป็นสัญลักษณ์แท่นโพธิบัลลังก์, ตำบลปฐมเทศนา แกะสลักหินเป็นสัญลักษณ์รูปธรรมจักรขนาดใหญ่ มีเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ ๕ เมตร และสัญลักษณ์รูปปัญจวัคคีย์ทั้ง ๕, ตำบลประสูติ แกะสลักหินเป็นสัญลักษณ์รูปดอกบัวเจ็ดดอก, ตำบลปรินิพพาน แกะสลักหินเป็นสัญลักษณ์แท่นไสยาสน์และแท่นพระอานนท์

องค์พระพุทธรูปพระประธานพุทธมณฑล พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานนามว่า "พระศรีศากยทศพลญาณประธานพุทธมณฑลสุทรรศน์" ศาสตราจารย์ ศิลป์ พีระศรี เป็นผู้ออกแบบ เป็นพระพุทธรูปปางลีลา ปั้นหล่อด้วยโลหะสำริด องค์พระสูง ๒๕๐๐

วิหาร
ประดิษฐานพระพุทธรูปขนาดเท่าคันแบบ เป็นอาคารที่สร้างเป็นหลังแรก ในพุทธมณฑล

ตำหนักสมเด็จพระสังฆราช เป็นอาคารทรงไทยประยุกต์ ๒ ชั้น สร้างอยู่ทางทิศใต้ เป็นที่ประทับของสมเด็จพระสังฆราชเมื่อเสด็จมาประกอบพิธีทางพระพุทธศาสนาที่พุทธมณฑล

หอประชุมทางพระพุทธศาสนา ใช้เพื่อการประชุมทางพระพุทธศาสนา มีห้องประชุมใหญ่บรรจุได้ถึง ๑,๒๕๐ ที่นั่ง มีห้องประชุมเล็ก ๒ ห้อง ชั้นล่างด้านทิศเหนือเป็นที่ทำการสำนักงานพุทธมณฑล

พิพิธภัณฑ์ทางพระพุทธศาสนา เป็นอาคารทรงไทย ตั้งบริเวณสวนธรรมชาติ ขนาดอาคารที่ทำการ ๑๓,๒๘๔ ตารางเมตร ใช้เป็นที่แสดงโบราณวัตถุต่าง ๆ จัดนิทรรศการ การบรรยาย และการบริการ

หอสมุดพระพุทธศาสนามหาสิรินาถ ลักษณะอาคารเป็นสถาปัตยกรรมไทย ๒ ชั้น ขนาดกว้าง ๑๑๒.๕๐ เมตร ยาว ๑๕๘ เมตร สูง ๒๐ เมตรเนื้อที่ประมาณ ๑๑,๑๙๒.๒๕ ตารางเมตร สามารถจุผู้ใช้

บริการได้ ๕๐๐ คน จัดเรียงหนังสือตามระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน มีหนังสือลงทะเบียนและจัดหมู่แล้ว จำนวน ๒๓,๘๘๕ เล่ม เทปธรรมะและเทปวีดีโอ อีกจำนวน ๖,๘๐๘ รายการ

โครงการก่อสร้าง
อาคารปฏิบัติธรรมเฉลิมพระเกียรติ
พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
และปรับปรุงทัศนบริเวณพื้นที่ ๒๒ พุทธมณฑล
อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม

โครงการก่อสร้างอาคารปฏิบัติธรรม

เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

และปฏิภูมิทัศน์บริเวณพื้นที่ ๒๒ พุทธมณฑล อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม

หลักการและเหตุผล

การปฏิบัติพระกัมมัฏฐานตามหลักสติปัฏฐาน ๔ เป็นการปฏิบัติที่ทำให้บุคคลมีสติสัมปชัญญะ มีความระลึกรู้ตัวอยู่ตลอดเวลา สามารถกำหนดรู้สภาวะธรรมสิ่งต่าง ๆ ได้ตามสภาพความเป็นจริง โดยเฉพาะอย่างยิ่งสามารถนำไปใช้แก้ไขปัญหาประจำวันได้ ย่อมเข้าใจธรรมเข้าใจธรรมแล้ว ย่อมเกิดปราโมทย์ เมื่อเกิดปราโมทย์แล้ว ย่อมเกิดปิติ เมื่อใจเกิดปิติแล้ว กายย่อมสงบ ย่อมได้เสวยสุข จิตย่อมตั้งมั่น ซึ่งเป็นเหตุให้จิตของผู้นั้นไม่ประมาท มีความเพียร มีใจเด็ดเดี่ยว พากเพียรพยายามที่จะกำจัดอาสวะให้หลุดพ้นจากจิตใจของตน อาสวะที่ยังไม่สิ้นไป ย่อมถึงความสิ้นไป หรือย่อมบรรลุนิพพานอันเกษมจากโยคะชั้นเยี่ยม แต่ด้วยรูปแบบการปฏิบัติอบรมพระกัมมัฏฐานในประเทศไทยมีหลากหลาย จึงเป็นเหตุให้พุทธศาสนิกชนอาจเกิดความสับสนในการปฏิบัติบ้าง

การที่บุคคลจะหาสถานที่ปฏิบัติธรรม ให้สามารถปฏิบัติธรรมนั่งสมาธิได้ผลดีนั้น จำเป็นต้องอาศัยองค์ประกอบหลายประการ ทั้งเรื่องที่พักอาศัย อาหารการกิน

บุคคลรอบข้าง และสถานที่ปฏิบัติธรรมที่มีการอบรมในหลักสูตรมาตรฐานผ่านการทดสอบแล้วจนมั่นใจ สถานที่ปฏิบัติธรรมนี้จะก่อให้เกิดความสบายกายสบายใจ และเข้าถึงความสุขที่แท้จริงภายใน ซึ่งสถานที่ปฏิบัติธรรมนั้นต้องมีความสงบสงัดจากผู้คน บรรยายภาคร่มรื่น ทำให้จิตใจของผู้เข้าปฏิบัติธรรมมีความสงบได้ง่ายตามสถานที่ปฏิบัติธรรมนั้นๆ ทั้งด้านที่พักที่อาศัย ต้องไม่ฟุ้งเฟ้อจนเกินไป ไม่สบายเกินไป ไม่ลำบากเกินไป ไปปราศจากแห่งอบายมุข และอาหารการกินก็เป็นที่สบาย ดัง สัปปาเย 4 ที่ว่าอาวาสสัปปาเย = มีที่พักอาศัยสะดวก ที่อยู่เหมาะสม บรรยายภาคดีเป็นต้น

พุทธมณฑล เป็นศูนย์กลางของพระพุทธศาสนาในประเทศไทยและศูนย์รวมใจของพุทธศาสนิกชน ในแต่ละปีจึงมีโครงการปฏิบัติธรรมของคณะสงฆ์และพุทธศาสนิกชน เนื่องในวันสำคัญ ๆ ทางพระพุทธศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์โดยมีคณะสงฆ์ และพุทธศาสนิกชนมาร่วมปฏิบัติธรรมเป็นจำนวนมาก

ดังนั้น สมเด็จพระพุทธชินวงศ์ กรรมการมหาเถรสมาคม เจ้าคณะใหญ่หนกลาง ประธานกรรมการเผยแผ่พระพุทธศาสนาแห่งชาติ และประธานกรรมการ

อำนวยการอนุรักษ์และพัฒนาพุทธมณฑล ฝ่ายสงฆ์ จึงได้มีดำริสร้างอาคารปฏิบัติธรรมเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และปรับปรุงทัศนียภาพบริเวณพื้นที่ ๒๒ ของพุทธมณฑล อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม เพื่อใช้เป็นสถานที่ ปฏิบัติธรรมของคณะสงฆ์ในเทศกาลวันสำคัญทาง พระพุทธศาสนา เช่น วันมาฆบูชา และวันสำคัญ

ของสถาบันพระมหากษัตริย์ พร้อมกันนั้นจึงได้ใช้อาคาร ปฏิบัติธรรมแห่งนี้เป็นศูนย์กลางในการปฏิบัติธรรม ของพุทธศาสนิกชนทั่วไปโดยส่วนรวม โดยสร้างเป็น อาคารปฏิบัติธรรม ๒ ชั้น ขนาด ๕๐ x ๑๐๐ เมตร สามารถรองรับคณะสงฆ์และพุทธศาสนิกชนปฏิบัติ ธรรมได้ครั้งละจำนวน ๒,๕๐๐ รูป/คน

ท่านที่ประสงค์ร่วมสร้างอาคารปฏิบัติธรรมฯ บริจาค ๑,๐๐๐ บาท
รับเหรียญเสมา ๒๕ พุทธศตวรรษ เนื้ออัลปาก้า พร้อมกรอบทอง ๑ องค์

พระเครื่อง ๒๕ พุทธศตวรรษ

เหรียญเลมา ๒๕ พุทธศตวรรษ
เนื้ออัลปาก้า

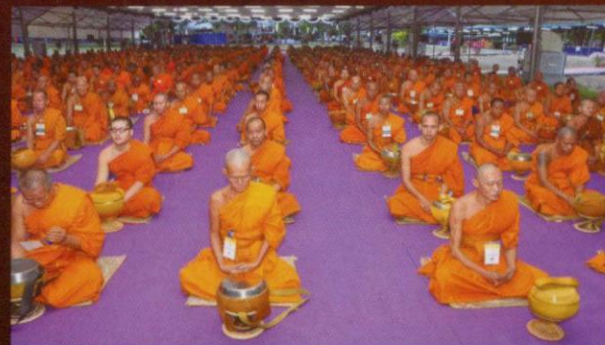
“พระ ๒๕ พุทธศตวรรษ” คือที่สุดของพิธีกรรม เป็น การสร้างและปลุกเสกพระที่ยิ่งใหญ่ที่สุดของเมืองไทย เพื่อเฉลิมฉลองในวาระ “กึ่งพุทธกาล” ของศาสนาพุทธ นั้นเอง โดยประธานฝ่ายสงฆ์ของพิธีกรรมในครั้งนั้น คือ สมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงวชิรญาณวงศ์ วัดบวรนิเวศมหาวิหาร ประธานฝ่ายฆราวาสได้แก่ จอมพล ป. พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรีสมัยนั้น ประธานฝ่ายจัดสร้างพระพิมพ์คือ พลตำรวจเอก เผ่า ศรียานนท์ และรองประธานฝ่ายจัดสร้างได้แก่ พลตำรวจตรี เนือง อาชูปุตร์ และเป็นกรรมการจัด

ถ้าจะกล่าวถึงบรรดา พระเครื่องที่มีการจัดสร้าง ขึ้นในเมืองไทยตั้งแต่อดีต จนถึงปัจจุบันแล้วบรรดา นักนิยมพระเครื่องทุกท่าน ต่างยอมรับและยกให้

จำหน่ายวัตถุมงคลในครั้งนี้นำสาธุชนและผู้มีเกียรติ ทั้งหลายเข้าไปบูชาสักการะ

ในการทำพิธีพุทธาภิเษกวัตถุมงคลในครั้งนั้น ได้นิมนต์พระคณาจารย์ผู้ทรงวิทยาคณาจารย์มาทำพิธีถึง ๒ ครั้ง โดยในครั้งแรกเป็นการนำวัตถุมงคลที่จะใช้สร้าง พระมาทำพิธีพุทธาภิเษกก่อนครั้งหนึ่ง เมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๐ ณ พระอุโบสถวัดสุทัศน์ โดยมี พระคณาจารย์มาทำพิธีครบ ๑๐๘ องค์ และต่อมา เมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๐ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ได้เสด็จฯ และทรงกดพิมพ์ พระจำนวน ๓๐ องค์ กับพระทองคำ ๔ องค์ เป็น ปฐมฤกษ์ หลังจากนั้นได้ทำการสร้างพระโดยตั้ง โรงงานผลิตภายในบริเวณวัดสุทัศน์ ใช้ระยะเวลา สร้างประมาณ ๓ เดือนจึงแล้วเสร็จ และได้ทำพิธี มหาพุทธาภิเษกอีกครั้งเมื่อวันที่ ๒ - ๔ พฤษภาคม โดยมีพระเกจิอาจารย์ที่ทรงวิทยาคณาจารย์คุณชุตินันท์อาราธนา

ปลุกเสก ๑๐๘ องค์ รวมเวลาของพิธีมหาพุทธาภิเษก ๒ ครั้ง ๖ วัน ๖ คืน และวัตถุมงคลทั้งหมดได้ออก ให้เข้าบูชาที่ท้องสนามหลวงเมื่อวันที่ ๑๒ ถึง ๑๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๐๐

ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าพระฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ นี้คือสุดยอดของพระที่ตีทั้งเจตนา วัตถุประสงค์ การสร้างและพิธีกรรม ซึ่งนักสะสมพระทุกท่าน ยอมรับและนำมาติดตัวบูชาเพื่อพึ่งพุทธคุณ และ เป็นการสั่งสมบุญกุศลร่วมสร้าง อาคารปฏิบัติธรรม เฉลิมพระเกียรติฯ ในครั้งนี้

ติดต่อบริจาคได้ที่

๑. พระเทพสุวรรณเมธี วัดสุวรรณาราม
โทร. 092-694-8883

๒. พระปริยัติวรานุกุล วัดนิมมานรดี
โทร. 080-144-9933

๓. พระครูปลัดโพธิ์ธรรม วัดไร่ขิง
โทร. 090-985-5739

๔. วัดพิชยญาติการาม
โทร. 085-909-9590, 099-596-5456

รายละเอียดติดต่อสำนักงานกลาง
โทร. 02-438-1739, 085-909-9509

พระวินยปิฎก ว่าด้วยวินัยหรือข้อบัญญัติ เกี่ยวกับ
ความประพฤติ ความเป็นอยู่ ขนบธรรมเนียม และการดำเนิน
สังมกิจต่างๆ ของภิกษุสงฆ์ และภิกษุณีสงฆ์ รวมเป็นหัวข้อ
เรียกว่าธรรมชั้นที่ ได้ 21,000 ธรรมชั้นที่ แบ่งไว้ 5 หมวด
คือ

1. มหาวิภังค์ (มี 2 เล่ม)
2. ภิกขุณีวิภังค์ (มี 1 เล่ม)
3. มหาวรรค (มี 2 เล่ม)
4. จุลวรรค (มี 2 เล่ม)
5. ปริวาร (มี 1 เล่ม)

จารึกพระวินยปิฎกลงในแผ่นหินอ่อน จำนวน 196 แผ่น
(98 แผ่นคู่)

พระสุตตันตปิฎก ว่าด้วยพระสูตร หรือพระธรรม-
เทศนาที่ตรัสแก่บุคคลต่างๆ เป็นคำสนทนาโต้ตอบบ้าง
การบรรยายธรรมบ้าง ร้อยกรองบ้าง ร้อยแก้วบ้าง ร้อยแก้ว
ผสมร้อยกรองบ้าง ตลอดถึงเทศนาของพระสาวกลำดับ
บางรูป รวมเป็นข้อธรรมเรียกว่า พระธรรมชั้นที่ ได้ 21,000
พระธรรมชั้นที่ แบ่งไว้เป็นนิกาย 5 นิกาย คือ

1. ทิฆมณิกาย (มี 3 เล่ม)
2. มัชฌิมนิกาย (มี 3 เล่ม)
3. สังยุตตนิกาย (มี 5 เล่ม)
4. อังคุตตรนิกาย (มี 5 เล่ม)
5. ขุททกนิกาย (มี 9 เล่ม)

จารึกพระสุตตันตปิฎกลงในแผ่นหินอ่อน จำนวน 836 แผ่น
(418 แผ่นคู่)

พระอภิธรรมปิฎก ว่าถึงหลักธรรมต่างๆ ที่อธิบาย
ในด้านวิชาการล้วนๆ ไม่เกี่ยวกับบุคคลหรือเหตุการณ์ส่วนมาก
เป็นคำสอนด้านจิตวิทยา และอธิบายปรัชญาในพุทธศาสนา
กล่าวถึงเรื่องสำคัญ 4 เรื่อง คือ

1. เรื่องจิต
2. เรื่องเจตสิก (อารมณ์ที่ปรุงแต่งจิต)
3. เรื่องรูป (เบญจขันธ์)
4. เรื่องนิพพาน (การดับกิเลส คือราคะ, โทสะ, โมหะ)

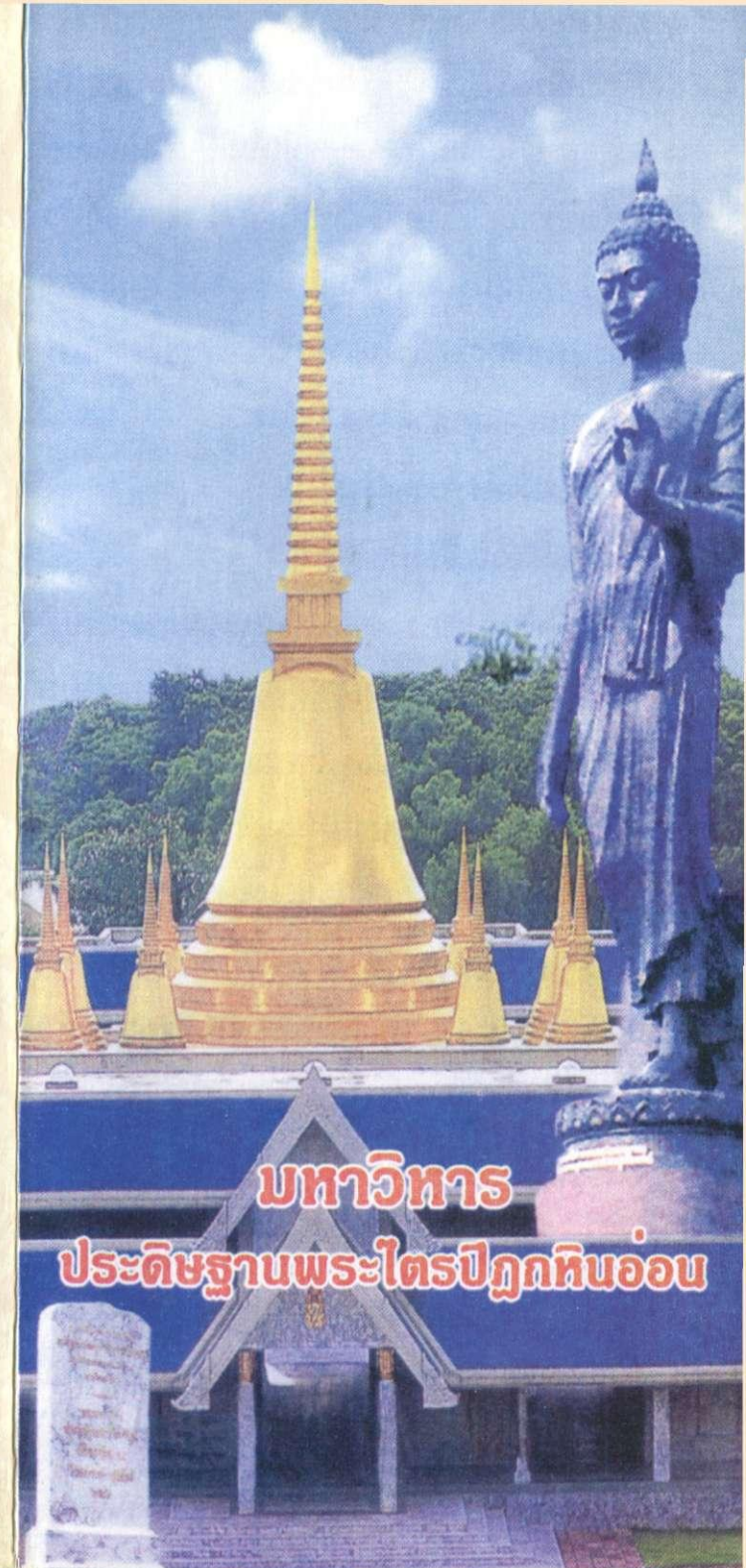
รวมเป็นข้อธรรม เรียกว่า ธรรมชั้นที่ ได้ 42,000
พระธรรมชั้นที่ ได้จารึกลงบนแผ่นหินอ่อน จำนวน 386 แผ่น
(193 แผ่นคู่)

รวมทั้ง 3 ปิฎก นับเป็นธรรมชั้นที่ได้ 84,000
พระธรรมชั้นที่

ผู้สนใจอยากศึกษารายละเอียด ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น
สามารถศึกษาค้นคว้าได้จากหนังสือพระไตรปิฎกฉบับต่างๆ
ที่อาคารหอสมุดพระพุทธศาสนามหาสิรินารถ หรือตาม
ห้องสมุดต่างๆ ทุกแห่ง

พระมหาวิหารประดิษฐานพระไตรปิฎกหินอ่อน
บริเวณพุทธมณฑลเปิดให้ผู้สนใจชมและศึกษาทุกวันไม่เว้น
วันหยุดราชการ ตั้งแต่เวลา 08.00 - 17.00 น.

สอบถามรายละเอียดการขอเข้าชมเป็นคณะ ได้ที่
สำนักงานพุทธมณฑล สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
โทร. 0 2441 9012-0 2441 9013, 0 2441 9008 -
0 2441 9009

**มหาวิหาร
ประดิษฐานพระไตรปิฎกหินอ่อน**

1. ความเป็นมาของการจารึกพระไตรปิฎกหินอ่อน และการสร้างพระมหาวิหาร

ตามที่คณะสงฆ์และรัฐบาลได้ดำเนินการจารึกพระไตรปิฎกลงในแผ่นหินอ่อน เพื่อให้เป็นสิ่งที่คงทนถาวรยิ่งในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ให้ยืนนานเป็นนิมิตหมายแห่งความมั่นคงของพระพุทธศาสนา ให้ปรากฏในประวัติศาสตร์ของพุทธศาสนาและชาติไทย

2. วัตถุประสงค์แห่งการจัดสร้าง

1. เพื่อถวายเป็นพุทธบูชา
2. เพื่อบูชาพระคุณของพระมงคลเทพมุนี หลวงพ่อวัดปากน้ำ
3. เพื่อเฉลิมพระเกียรติในมงคลสมัยรัชมิ่งคลาภิเษกของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (ครองราชครบ 42 ปี 23 วัน)

3. การดำเนินงานจารึก

การจารึกพระไตรปิฎกได้ทำพิธีเป็นปฐมฤกษ์ ณ พระอุโบสถ วัดปากน้ำภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2531 เวลา 09.00 น. และได้เสร็จสิ้นลง เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2539 โดยทุกขั้นตอนของการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดสร้างและจารึกพระไตรปิฎกลงในหินอ่อนนี้ เป็นความร่วมมือร่วมใจของพระภิกษุ สามเณร แม่ชี บัณฑิตวัดปากน้ำ และพุทธศาสนิกชนรวมเป็นเงินค่าก่อสร้างทั้งหมด ประมาณ 200 ล้านบาทเศษ

4. การก่อสร้างพระมหาวิหารประดิษฐานพระไตรปิฎกหินอ่อน

สถานที่ก่อสร้าง เป็นพื้นที่เกาะหลัง พระพุทธรูปพระศรีศากยะทศพลญาณ ประธานพุทธมณฑลสุทรรศน์ ใช้เนื้อที่ประมาณ 9 ไร่ ลักษณะของอาคาร เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กด้วยสถาปัตยกรรมไทย รูปทรงจัตุรมุข ทั้ง 4 ทิศ มีเนื้อที่ใช้สอยประมาณ 5,824 ตารางเมตร มีพระเจดีย์มหารัชมังคลาจารย์ อยู่ตรงกลางรายล้อมด้วยเจดีย์รวมเป็นเก้ายอด เพื่อประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุ พระธาตุพระสารีบุตรเถระ พระธาตุพระโมคคัลลานะเถระ พระธาตุพระลิวลีเถระ และพระผงวัดปากน้ำ ส่วนพื้นที่ภายในโถงใต้พระเจดีย์ ได้ประดิษฐานรูปเหมือนหลวงพ่อดาวดึงส์ และแผ่นหินอ่อนจารึกวิชาธรรมกายไว้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ทรงวางศิลาพระฤกษ์พระมหาวิหารประดิษฐานพระไตรปิฎกหินอ่อน โดยเป็นงานพระราชพิธี

ในพระบรมราชูปถัมภ์ ณ พุทธมณฑล ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ในวันที่ 12 กันยายน 2532 เวลา 16.00 น. และเสด็จฯ มาทรงพิธีเปิดและสมโภชพระมหาวิหารประดิษฐานพระไตรปิฎกหินอ่อน ณ พุทธมณฑล อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ในวันจันทร์ที่ 18 มกราคม 2542 เวลา 17.00 น. ในการนี้ได้กำหนดจัดงานสมโภช เป็นเวลา 3 วัน คือวันที่ 29, 30 และ 31 ธันวาคม 2541

5. พระไตรปิฎก

เป็นคัมภีร์หรือตำรา ที่รวบรวมหลักธรรมคำสอนในทางพระพุทธศาสนาทั้งหมดให้เป็นหมวดหมู่ แบ่งเป็น 3 ปิฎก ซึ่งได้ใช้แผ่นหินอ่อน (สีเทา) จารึกพระไตรปิฎก ขนาดกว้าง 1.10 เมตร สูง 2.00 เมตร จำนวน 1,418 แผ่น (709 แผ่นคู่) ประกอบด้วย

ผจญภัย

ช่วงประวัติศาสตร์อันยาวนานกว่า ๑,๖๐๐ ปีของพระพุทธศาสนา ณ ดินแดนแห่งนี้ ได้พบเจอกับสงครามและการจู่โจมมาโดยตลอด เริ่มต้นด้วยการเสื่อมถอยของศาสนาพุทธ การมาถึงของศาสนาอิสลามในช่วงพุทธศตวรรษที่ ๑๓ ถึงแม้จะมีชนพื้นเมืองชาวมุสลิมกลุ่มหนึ่งคือชาวฮাজারี ได้ปกป้องศาสนสถานแห่งนี้มาก็ตาม การทำลายและการบุกรุกโจรกรรมวัดต่าง ๆ เกิดขึ้นเป็นประจำ ชุมพลันกรบเงกิสข่านได้ยกทัพบุกดินแดนแห่งนี้ แต่ไม่ได้ทำลายพระพุทธรูปบามิยัน สภาพาโซเวียด นำทหารเข้าบุกเข้าโจมตีถ้ำกานิสถานตามมาด้วยสงครามอักษิกัน การสู้รบแย่งอำนาจระหว่างกลุ่มชนต่าง ๆ เพื่อช่วงชิงอำนาจ

ในเดือนมีนาคม พ.ศ.๒๕๔๔ พระพุทธรูปแห่งบามิยันได้ถูกทหารตาลิบันใช้เวลา ๖ วันระเบิดทำลาย ด้วยเหตุผลว่า การเคารพรูปเคารพนั้น ผิดหลักศาสนาอิสลาม สมาคมโลกและองค์การสหประชาชาติได้ขอร้องรับการทำลายมรดกโลก แต่ไม่สามารถยับยั้งได้ การทำลายพระพุทธรูปยืนหน้าผา อายุ ๑๕๐๐ ปีองค์แรกของโลก ได้ส่งผลกระทบกระเทือน ต่อจิตใจของคนทั่วโลกอย่างมาก ช่วงกลางปี พ.ศ. ๒๕๔๔ ทหารอเมริกันและพันธมิตร เดินทางเข้าไปประจำการในอัฟกานิสถานด้วยอาวุธนาขชนิด การต่อสู้ระหว่างทหารตาลิบัน และทหารนานาชาติ ได้มีสืบเนื่องต่อมาถึงทุกวันนี้

ขำระ (วิจัย) คัมภีร์

การ"ขำระ" สังคายนาพระคัมภีร์ที่ได้มานี้ จัดเป็นงานใหญ่ที่ต้องอาศัยผู้รู้จริงจำนวนมาก การติดต่อประสานงานระหว่างองค์กรและมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ทางสถาบันอนุรักษฯ ได้เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี ๒๕๔๐ โดยมีการสัมมนาครั้งแรกในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๔๐ และท้ายสุดครั้งที่สี่ เมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๔๒ ที่เมืองเกียวโด ประเทศญี่ปุ่น โดยมีการเชิญนักโบราณคดีนานาชาติมาร่วมงาน และการประชุมย่อยนับครั้งไม่ถ้วน ได้มีการจัดพิมพ์เผยแพร่บางเรื่องที่ได้แปล และเรียบเรียงเสร็จแล้ว เช่น เรื่องจิงกิสูตรมหาปริณิพพานสูตร พระปาฏิโมกข์ ประวัติของพระเจ้าอโศกมหาราช การค้นพบธรรมเจดีย์ พระคัมภีร์โบราณจารึกพระพุทธพจน์ สร้างคุณประโยชน์ในด้านวิชาการโบราณคดี และภาษาศาสตร์โลกเป็นอย่างยิ่ง

ปาฏิหารย์แห่งคำสอน

สถาบันอนุรักษฯสเคอเยน ประเทศนอร์เวย์ ได้อนุรักษธรรมเจดีย์คัมภีร์โบราณเก่าแก่ที่สุดในโลกนี้ไว้ ด้วยเหตุผลว่า คำสอนในพุทธศาสนาสร้างสันติภาพ ให้สังคมโลกอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขตลอดมา ตลอดระยะเวลา ๒,๐๐๐ ปีที่ผ่านมา อนุศาสน์ปาฏิหารย์ ความอัศจรรย์แห่งคำสอนที่จารึกไว้บนใบลาน เปลือกไม้ และหนังสัตว์ ที่รอดพ้นภัยอันตราย ไม่สูญสิ้นไปกับภัยธรรมชาติและสงคราม สถิตเป็นหลักฐานสำคัญประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา การบันทึกคำสอนจากท่องจำสู่การเขียนจารึก ซึ่งต่อมาได้พัฒนาเป็นพระไตรปิฎก (พระ ค่ายก่อง แผลว่าประเสริฐ+ไตร แปลว่า สาม+ปิฎก แปลว่า คัมภีร์ รวมแล้วแปลว่า คัมภีร์สามอันประเสริฐ) สืบต่อมาถึงปัจจุบัน จึงนับว่าเป็นความโชคดีของชาวพุทธทั่วโลกโดยแท้

พุทธัง สระณัง คัจฉามิ ข้าพเจ้าขอถึงพระพุทธเจ้าเป็นที่พึ่ง
อัมมัง สระณัง คัจฉามิ ข้าพเจ้าขอถึงพระธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าว่าเป็นที่พึ่ง
สังฆัง สระณัง คัจฉามิ ข้าพเจ้าขอถึงพระสงฆ์สาวกของพระพุทธเจ้าว่าเป็นที่พึ่ง

เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ โสติ เม โทสุ สัพพะทา
ด้วยการกล่าวสัจจะวาจาฉันนั้น ขอความสุขสวัสดี จงมีแก่ข้าพเจ้าทุกเมื่อ
สัพเพ สัตตา เอเวรา อัปยาปัชฌา อะนีชา สุขี อัดตานัง ปะริหะรันตฺ
สัตว์ทั้งหลายทั้งปวง จงเป็นสุขเป็นสุขเถิด อย่าได้มีเวร อย่าได้เบียดเบียน
อย่าได้มีความทุกข์กายใจ

จงมีความสุขกายสุขใจ รักษาตนให้พ้นจากทุกข์ภัยทั้งสิ้นเถิดฯ

พระพุทธรูปก่อนปริณิพพาน

เมื่อ ๒๕๕๓ ปีล่วงมาแล้ว ก่อนเสด็จดับขันธพระพุทธเจ้า ทรงตรัสกับสาวกทั้งหลาย เรื่องการสร้างสถูปบรรจุพระบรมสารีริกธาตุเรียกว่า ธาตุเจดีย์ สถานที่ประสูติ ตรัสรู้ แสดงปฐมเทศนาและปริณิพพาน ที่เหล่าสาวกพุทธบริษัททั้งหลาย ควรเดินทางไปปลงธรรมสังเวช เรียกว่า ขัโรกเจดีย์ และทรงตรัสกับพระอานนตฺ พระพุทธอุปัชฌา ถึงอานาคตแห่งพระพุทธศาสนา ซึ่งจัดเป็นธรรมเจดีย์ว่า

"โย โว อานนตมะ มะยา อัมโม จะ วินโย จะ เทสิโต ปญฺญุตโต โส โวมะมัจจะเมนะ สัตถา"

ดูกรอานนตฺ ธรรมและวินัย ที่เรา (ตถาคต) แสดงไว้แล้ว ปญฺญุตโตไว้แล้ว จักเป็นศาสดาของพวกเธอ เมื่อเรา (ตถาคต) ล่วงลับไปแล้ว
(มหาปริณิพพานสูตร)

พระคัมภีร์

พุทธศาสนาโบราณ (ธรรมเจดีย์)
อันศักดิ์สิทธิ์ อายุเก่าแก่กว่า ๒,๐๐๐ ปี

อัญเชิญจากสถาบันอนุรักษฯสเคอเยน
ราชอาณาจักรนอร์เวย์ สู่ ราชอาณาจักรไทย
ประดิษฐาน ณ อาคารพิพิธภัณฑ์ทางพระพุทธศาสนา
อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม
ระหว่างวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๓
ถึงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔
ตั้งแต่เวลา ๐๙.๓๐ - ๑๘.๐๐ น.

จัดงานโดย

แคว้นคันธาระ

หลังจากพระพุทธปรินิพพาน ๒๐๐ ปี พระเจ้าอโศกมหาราช ทางฝั่งพระอรหันต์มณฑลนิกะไปประกาศ พระพุทธศาสนา ณ แคว้นคันธาระ ดินแดนส่วนหนึ่งในอัฟกานิสถานปัจจุบัน ที่เคยเจริญรุ่งเรืองด้วยพุทธศาสนา ด้านปฏิมากรรมเป็นบ่อเกิดการสร้างพระพุทธรูปแห่งแรกของโลก ด้านคำสอนมีการสังคายนา ร้อยกรองพระธรรมวินัย เป็นตัวอักษรในพุทธศตวรรษที่ ๗ หลังจากการสังคายนานำโดยพระวาสุมิตร ณ วัดกุนทลวันวิหาร เมืองชาลันธระ อุปถัมภ์โดยพระเจ้ากนิษกะมหาราช ดังปรากฏในบันทึกจดหมายเหตุของพระถังซำจั๋ง พระนักผจญภัยเดินทางใช้เวลา ๑๙ ปี ัญเชิญพระไตรปิฎกจากอินเดียสู่จีนในพุทธศตวรรษที่ ๑๒ ว่า

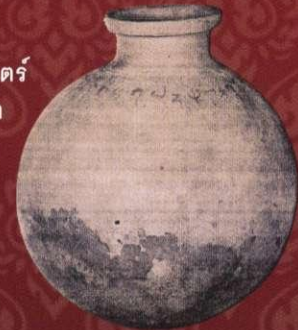
"เบื้องต้นพระอริยสงฆ์ ๕๐๐ รูป สังคายนาพระสูตร ชื่อว่าอุปเทศศาสตร์หนึ่งแสนโศก (บท) ต่อมาสังคายนาพระวินัย ชื่อว่าวินัยภาษาศาสตร์หนึ่งแสนโศก และสังคายนาพระอภิธรรมปิฎก ชื่อว่าอภิธรรมวิชาศาสตร์หนึ่งแสนโศก รวมเป็นสามแสนโศกเก้านานหกแสนคำ พระเจ้ากนิษกะมหาราชรับสั่งให้จารึกอรรถกถาเหล่านั้น"

เส้นทางสายไหม

หุบเขามายัน ตั้งอยู่ห่างจากกรุงคาบูลเมืองหลวงอัฟกานิสถาน ทางทิศตะวันตกประมาณ ๒๐๕ ไมล์ ในอดีตเป็นเมืองตั้งอยู่บนเส้นทางสายไหมจุดแยกทางสู่จีน อินเดีย ตะวันออกกลาง และยุโรป มีการค้นพบศาสนสถานทางศาสนาพุทธ และฮินดูเป็นจำนวนมากกว่า ๑,๐๐๐ แห่ง เป็นหนึ่งในจุดศูนย์กลางทางพระพุทธศาสนาในบริเวณนั้น ศาสนสถานที่สำคัญที่สุดในบริเวณนี้คือพระพุทธรูปองค์ใหญ่ ๒ องค์แกะสลักในช่วงปี พ.ศ. ๑๐๕๐ (ค.ศ. ๕๐๗) มีความสูง ๓๔ เมตร และองค์ที่ ๒ สร้างขึ้นในปี พ.ศ. ๑๐๙๗ (ค.ศ. ๕๕๔) สูง ๕๕ เมตร เป็น "พระพุทธรูปแกะสลักผาผืนที่ใหญ่ที่สุดในโลก" ศิลปะเกรโก ศิลปะพระพุทธรูปยุคแรกที่เผยแพร่มาจากอารยธรรมกรีกโบราณ ซึ่งทั้งหมดนี้คาดกันว่าสร้างโดยพระเถระ และราชวงศ์แห่งราชวงศ์คุปตะแห่งอินเดีย ตามฝ่าถัมภ์ภาพวาด ซึ่งบ่งบอกถึงการผสมผสานของศิลปะคุปตะ ศิลปะคันธารราชู และศิลปะเปอร์เซียได้อย่างชัดเจน เป็นต้นแบบของการสร้างพระพุทธรูปสลักจากหินล้วน เส้นทางสายไหมนอกจากจะเป็นเส้นทางค้าขายแล้ว ยังเป็นเส้นทางวัฒนธรรมด้วย พระสงฆ์จีนหลายรูปเดินทางตามเส้นทางสายไหมสู่อินเดีย พระถังซำจั๋งได้เดินทางไปชมพูทวีปในปี พ.ศ. ๑๑๗๓ (ค.ศ. ๖๓๐) พระเถระได้เล่าว่าถึงมายันว่า มีพระพุทธรูปเหลืองอร่ามไปด้วยทองคำ และมีพระกว่า ๑,๐๐๐ รูป จำวัดอยู่ เสียงสวดมนต์ของพระสงฆ์ก้องกังวาลไปทั่วทั้งหุบเขา

ค้นพบตุ่มแตก

สถาบันอนุรักษ์สเคอเยน ประเทศนอร์เวย์ เป็นที่รู้จักยอมรับในวงการนักโบราณคดี และภาษาศาสตร์นานาชาติว่า เป็นสถานที่เก็บรักษาโบราณวัตถุชิ้นนำของโลก ได้พบคัมภีร์พุทธศาสนา ในถ้ำบริเวณเทือกเขามายัน ตั้งอยู่ห่างประมาณ ๒ ก.ม. จากพระพุทธรูปหินมายันองค์ใหญ่สูง ๕๕ เมตร ในอดีตดินแดนแถบนี้ชื่อว่าแคว้นคันธาระ นักโบราณคดีและภาษาศาสตร์นานาชาติใช้เวลา ๑๒ ปี ทำการขุดค้นคัมภีร์โบราณ โดยได้สันนิษฐานสรุปว่า เป็นผลงานของพระอรหันต์ ที่ได้จารึกพระธรรมวินัยเป็นตัวอักษร เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นในราวพุทธศตวรรษที่ ๖ หรือประมาณร่วม ๒,๐๐๐ ปีล่วงมาแล้ว

ม้วนคัมภีร์ตุ่มแตกของพุทธศาสนา

ในเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๙ เจนส์ โบรกวิก ศาสตราจารย์ด้านโบราณคดีแห่งศูนย์การศึกษาก้าวหน้า ประเทศนอร์เวย์ ได้เข้าร่วมประชุมวิชาการที่เมืองโลเดน ประเทศเนเธอร์แลนด์ และมีผู้ร่วมประชุมคนหนึ่งได้เล่าให้ฟังว่า แชม ฟ็อดท์ พ่อค้าของเก่าแห่งนครลอนดอน ได้ขายชิ้นส่วนเอกสารโบราณของพุทธศาสนาจำนวน ๑๐๔ ชิ้น ให้แก่นักสะสมชาวนอร์เวย์ชื่อ มาร์ติน สเคอเยน (Martin Schoyen) ผู้อำนวยการและเจ้าของสถาบันอนุรักษ์สเคอเยน สิ่งที่ได้ฟังนั้นทำให้ เจนส์ โบรกวิก เกิดความสนใจอย่างมาก จึงได้ไปพบกับ มาร์ติน สเคอเยน เพื่อขอศึกษาเอกสารดังกล่าว มาร์ติน สเคอเยน ก็ยินดีให้ความร่วมมือ และบอกเพิ่มเติมว่า ก่อนหน้าที่ แชม ฟ็อดท์ จะขายเอกสารให้ นั้น แชม ฟ็อดท์ ได้ติดต่อนักโบราณคดีชื่อ ลอเร แซนเดอร์ ให้ช่วยเขียนอธิบายความเป็นมาของเอกสารนี้ ซึ่งเมื่อ ลอเร แซนเดอร์ นำไปวิเคราะห์ก็พบว่า เอกสารโบราณนั้นจารึกด้วยภาษาสันสกฤต ในช่วงราว พ.ศ. ๕๔๐-๕๕๐ เป็นพระคัมภีร์ในพุทธศาสนา ที่กล่าวถึงพระสูตรพระวินัย ตลอดจนจารึกถึงเหตุการณ์ต่างๆ ซึ่งบางเรื่องก็เป็นที่ยอมรับกันดีอยู่แล้ว แต่เอกสารอีกหลายชิ้น มีเรื่องราวที่ไม่เคยปรากฏให้โลกรู้มาก่อน และเรียกได้ว่าเป็นเอกสารสำคัญที่เก่าแก่ที่สุด ของพุทธศาสนาที่มีหลักฐานเหลืออยู่ เรียกว่าม้วนคัมภีร์ตุ่มแตกของพระพุทธศาสนา ค้นพบโดยมีคาดฝันมาก่อน

แดนสันติภาพ

หลังจากที่โปรเฟสเซอร์เจนส์ โบรกวิก ได้รู้ถึงที่มาของพระคัมภีร์พุทธแล้ว สถาบันอนุรักษ์สเคอเยนก็ได้พยายาม "ขนย้าย" พระคัมภีร์ที่ยังเหลือตกค้างอยู่ในอัฟกานิสถาน ออกมาเก็บรักษาไว้ โดยใช้วิธีการทุกรูปแบบ กระทั่งนำเอาออกมาได้เกือบหมด ในประเทศนอร์เวย์ ดินแดนสันติภาพ ก่อนหน้าที่พระพุทธรูปมายันจะถูกทำลายลง และอีกส่วนหนึ่งได้รับ หลังจากการระเบิดพระพุทธรูปแล้ว คัมภีร์ที่ทยอยนำมานั้น เมื่อรวมกันตั้งแต่ต้นแล้ว ปัจจุบันมีอยู่ราว ๕,๐๐๐ ชิ้น ที่ยังเป็นรูปเป็นร่าง กล่าวคือเป็นชิ้นส่วนของแผ่นจารึกโบราณ เปลือกไม้และหนังแกะ ที่มีขนาดตั้งแต่ ๒ ตารางเซนติเมตร ไปจนเป็นแผ่นที่สมบูรณ์ นอกนั้นเป็นเศษอิฐราว ๘,๐๐๐ ชิ้น เมื่อได้จับชิ้นส่วนพระคัมภีร์มาแล้ว ทางสถาบันจะทำความสะอาด จัดเตรียมเก็บทำถาวร และลงหมายเลขกำกับแต่ละชิ้นไว้ เพื่อทำการศึกษาค้นคว้าต่อไป